

تغیر سال پایه شاخص قیمت مصرف کننده خانوارهای کل کشور

$$۱۳۹۵=۱۰۰$$

شاخص قیمت مصرف کننده، میزان تغییرات ماهانه قیمت کالاها و خدمات مصرفی خانوارها را اندازه گیری می کند. شاخص های قیمت جزو آمارهای رسمی می باشند که طبق قانون مرکز آمار ایران، تهیه و انتشار این آمارها از وظایف قانونی این مرکز بوده و در ماده ۱۰ احکام دائمی قانون برنامه ششم توسعه نیز بر آن تاکید شده است.

در اکثر قریب به اتفاق کشورها، برای تهیه شاخص قیمت با سال پایه ثابت، سبد و الگوی کالاها و خدمات مصرفی خانوارها، تغییری نمی کند و ثابت باقی می ماند. بدیهی است که در واقعیت این امر رخ نمی دهد و در طول زمان سبد و الگوی کالاها و خدمات مورد مصرف خانوارها تغییر می کند و همچنین سهم هزینه ای که خانوارها (چه شهری و چه روستایی) برای هر یک از اقلام مصرفی خود در عمل در نظر می گیرند، ممکن است تغییر نماید.

از آنجا که شاخص قیمت مصرف کننده اطلاعات بهنگام مربوط به نرخ تورم را ارائه می دهد، کاربردهای زیادی دارد که می توان موارد زیر را در این خصوص نام برد:

- تعدیل دستمزدها به منظور جبران زیان ناشی از کاهش قدرت خرید
- تعدیل مستمری ها و مزایای تامین اجتماعی
- تعدیل پرداختهایی از قبیل پرداختهای بهره ای و اجاره بها
- تقریبی از نرخ کلی تورم جهت تنظیم اهداف سیاستهای پولی
- تعدیل هزینه های مصرفی خانوار در حسابهای ملی

تاریخچه شاخص قیمت مصرف کننده

با تاسیس مرکز آمار ایران در سال ۱۳۴۴ به عنوان یک سازمان تخصصی تولید کننده آمار، آمارگیری از قیمت کالاها و خدمات مصرفی خانوارهای روستایی در دستور کار قرار گرفت. در سال ۱۳۵۳، مرکز آمار ایران برای اولین بار طرح آمارگیری از قیمت خرده فروشی تعدادی از کالاها و خدمات مصرفی در نقاط روستایی را به مرحله اجرا درآورد و از آن زمان تا سال ۱۳۶۱ نتایج

حاصل از آمارگیری های مذکور همه ساله به صورت متوسط قیمت کالاها و خدمات مصرفی در نقاط روستایی، در قالب نشریات فصلی و سالانه منتشر شد.

از سال ۱۳۶۱، شاخص بهای خرده فروشی کالا و خدمات مصرفی خانوارها در مناطق روستایی بر اساس سال پایه ۱۳۶۱ تهیه و منتشر شد. اولین تغییر سبد سال پایه این شاخص در سال ۱۳۷۴ با هدف محاسبه نرخ تورم به تفکیک استانهای کل کشور انجام شد. پس از آن تغییر سال پایه این شاخص در سال ۱۳۸۱ همراه با تهیه شاخص قیمت مصرف کننده خانوار مناطق شهری بوده است. با توجه به تغییرات ساختار اقتصادی و لزوم تغییر سال پایه زودتر از بازه زمانی ۱۰ ساله، هر دو شاخص قیمت مصرف کننده خانوار شهری و روستایی با سبد سال پایه ۱۳۹۰ تهیه و منتشر شد که با توجه به توصیه های بین المللی و شتاب تغییرات تکنولوژی و تغییرات تقسیمات کشوری و جمعیتی و ساختار الگوی مصرفی خانوار و اهمیت محاسبه نرخ تورم در تصمیم گیری های کلان کشور به منظور افزایش دقت این شاخص برنامه تغییر سال پایه به عنوان یک فرآیند ۵ ساله تعریف شد و لذا نتایج تغییر سال پایه به سال ۱۳۹۵ در کمترین زمان ممکن انجام پذیرفت. این در حالی است که نرخ تورم به عنوان یک متغیر کلان اقتصادی می بایست کل خانوارهای کشور را بدون تفکیک به شهری و روستایی در نظر می گرفت. لذا با اصلاح جامعه آماری و فرآیند قیمت گیری در این مرحله، علاوه بر محاسبه شاخص قیمت مصرف کننده خانوارهای شهری و روستایی جهت برنامه ریزی های منطقه ای، شاخص قیمت مصرف کننده کل خانوارهای کشور نیز جهت سیاستگذاری های کلان اقتصادی به سال پایه ۱۳۹۵ محاسبه گردید.

ضرورت تغییر سال پایه

با توجه به تعریف شاخص قیمت که تغییرات قیمت مجموعه ای از کالاها و خدمات نسبت به سال پایه می باشد، سال پایه و نحوه تعیین آن در محاسبات مربوط به شاخص قیمت از اهمیت بالایی برخوردار می باشد. در تهیه شاخص قیمت فرض بر این است که مقادیر کالاها در دو دوره مورد مقایسه تغییر نکرده و ثابت باقی مانده است. یا عبارتی تا زمانی که سال پایه تغییر نکرده الگوی مصرف بدون تغییر باقی می ماند. اما به مرور زمان ترکیب این سبد ثابت در هزینه خانوار متفاوت می شود. بعبارت دیگر کالاهای جدید وارد سبد شده و بعضی از کالاهای قدیمی که دیگر مورد استفاده خانوار نیست از سبد خانوار خارج می شود.

مشکل دیگر سهم نسبی هزینه خانوار در خصوص اقلام می باشد. این سهم نسبی که اصطلاحاً «وزن» نامیده می شود به مرور زمان در سبد خانوار دچار تغییر می شود. بعنوان مثال طی زمان استفاده از IT در بین خانوارها گسترش می یابد یا اینکه خانوارها

به آموزش فرزندان خود اهمیت بیشتری می‌دهند؛ بنابراین سهم آموزش در سبد خانوار تغییر پیدا می‌کند. جهت حل این دو مشکل – تغییر در ترکیب سبد خانوار و تغییر سهم نسبی کالا در سبد خانوار – باید در فواصل مناسب این سبد بروز شود. بروز کردن این سبد همان تغییر سال پایه است.

به طور کلی تحولات اجتماعی، اقتصادی و جغرافیایی در جامعه از قبیل تغییر ترکیب جمعیت، چگونگی توزیع درآمد، تغییر تکنولوژی و ... موجب می‌گردند تا رفتار مصرفی خانوارها تغییر نماید.

همچنین، پیدایش کالاهای جدید در بازار و تحولات صنعتی و شیوه فن‌آوری و تغییرات جمعیتی باعث تغییر الگوی مصرفی خانوار شده و تغییر سال پایه را الزام‌آور می‌سازد. به طوری که اگر فاصله دو دوره پایه از هم زیاد باشد، سبد مصرفی خانوار در دو دوره یکسان نبوده و قابلیت مقایسه خود را از دست خواهد داد و عبارتی خطای جایگزینی به حداکثر میزان خود خواهد رسید؛ بدین معنا که تعدادی از کالاها از بازار خارج شده و جای آنها را کالاهای جدید می‌گیرند. در این زمان تجدید نظر در سال پایه در دستور کار قرار می‌گیرد.

به طور کلی دلایل تغییر سهم و نسبت هزینه‌ای که خانوارها (چه شهری و چه روستایی) برای هر یک از اقلام مصرفی خود در عمل در نظر می‌گیرند، به شرح زیر می‌باشند:

۱- تغییر و پیشرفت تکنولوژی تولید کالاها و خدمات همراه با تغییر در شیوه زندگی خانوارها، کالاها و خدمات جدیدی را به جامعه وارد می‌کند و از سوی دیگر موجب خروج برخی از اقلام و منسوخ شدن مصرف آن‌ها در جامعه می‌شود. گسترش استفاده از کامپیوترهای شخصی و تلفن همراه طی سالیان اخیر، مثال روشنی از این امر است.

۲- تغییر در تعداد و ترکیب جمعیت کشور نیز در الگوی مصرفی خانوارها موثر واقع می‌شود. طی سالیان اخیر میزان نرخ رشد جمعیت کشور کاهش یافته و هرم سنی حرکت به سمت پیر شدن جمعیت را نشان می‌دهد. از طرفی بعد خانوارها نیز هم در مناطق شهری و هم در مناطق روستایی دستخوش تغییر شده است. با تغییر الگوی جمعیت، الگوی مصرف نیز تغییر خواهد کرد.

۳- تغییر در میزان درآمد خانوارها نیز کاملاً بر الگوی مصرفی خانوارها موثر واقع می‌شود. چنانچه درآمد خانوارها با افزایش روبه رو باشد، سهم هزینه‌هایی مانند تفریحات و سرگرمی‌ها در کل هزینه خانوارها افزایش می‌یابد و بالعکس کاهش درآمد خانوارها، سهم هزینه‌های اقلام مصرفی ضروری مانند خوراکی‌ها را افزایش می‌دهد و در مقابل سهم هزینه‌هایی مانند تفریحات و سرگرمی‌ها و حتی بهداشت و درمان را در کل هزینه خانوارها با کاهش روبه رو می‌کند.

۴- به طور کلی سبد مصرفی خانوارها در طول زمان به علل دیگری مانند تغییر در ترجیحات مصرف‌کنندگان، وضعیت عمومی اقتصاد کشور، میزان درآمد ارزی، میزان و نوع واردات، وضعیت آب و هوایی (مانند خشکسالی) و دستخوش تغییر می‌شود.

فرایند تغییر سال پایه به ۱۳۹۵

در همین راستا، مرکز آمار ایران برای تغییر سال پایه شاخص قیمت مصرف‌کننده از سال ۱۳۹۰ به سال ۱۳۹۵ اقدام نموده و شاخص قیمت مصرف‌کننده آذر ۱۳۹۶ بر اساس سال پایه ۱۳۹۵ را منتشر کرد. به این منظور کالاشناسی برای به هنگام نمودن اقلام سبد مصرف‌کننده از ابتدای سال ۱۳۹۴ شروع و تا انتهای سال ۱۳۹۴ به اتمام رسید و اقلامی که ضریب اهمیت آنها بر اساس آخرین نتایج طرح هزینه درآمد خانوارهای شهری و روستایی در طول این سالها کاهش یافته حذف و اقلام جدید که دارای اهمیت بیشتری بودند جایگزین شدند. در تعیین اقلام، بررسی روند الگوی مصرف خانوار طی ۵ سال گذشته با استفاده از نتایج طرح هزینه درآمد خانوار اقدام شده است. بدین شکل که نسبت متوسط هزینه اقلام به متوسط هزینه کل خانوار استخراج و با توجه طبقه بندی مصرف فردی بر مبنای هدف^۱ (COICOP) برای گروههای کالایی، اقلامی انتخاب شده که بیشترین وزن نسبی در بودجه خانوار را داشته باشد و حداقل پوشش ۶۰ درصد هزینه‌ها در زیر مجموعه یک گروه تامین شود. به طور مثال در گروه نان و غلات با انتخاب ۱۸ قلم این پوشش هزینه‌ای تحقق می‌یابد. در نهایت برای محاسبه شاخص قیمت کالاها و خدمات مصرفی خانوار به تفکیک شهری، روستایی و کل کشور اقلام انتخاب شدند که اطلاعات آن در جدول شماره ۱ ذکر شده است.

اقلامی که در سبد سال پایه جدید اضافه می‌شوند باید ویژگیهای زیر را داشته باشند:

- مهمترین ویژگی یک قلم بالا بودن ضریب اهمیت در سبد خانوار می‌باشد به گونه‌ای که بتواند نماینده خوبی برای اقلام گروه خود باشد. در این راستا سعی شده است تا اقلام انتخابی هر گروه حداقل ۶۰ درصد ضریب اهمیت آن گروه را داشته باشد تا بتواند تغییرات قیمت آن گروه را نمایندگی کند.
- داشتن امکان خرید و فروش و مبادله به طوریکه بتوان در هر دوره قیمت عملی فروش آن قلم را اخذ کرد.
- امکان تعیین مشخصات نسبتاً دقیق برای قیمت‌گیری داشته باشد.

^۱ Classification of Individual Consumption According Purpose

- داشتن ثبات در سبد خانوار (در طول زمان در سبد خانوار وجود داشته باشد) که برای بررسی این امر اطلاعات هزینه و درآمد سبد خانوار برای دوره های متوالی مورد بررسی قرار می گیرد.

- با توجه به روند مصارف و هزینه های خانوارها، پیش بینی شود که در آینده نزدیک قلم مورد نظر دارای ضریب اهمیت بالا خواهد شد.

بعد از بهنگام کردن اقلام، نوبت به انتخاب مناطق شهری، آبادی ها و کارگاههای منتخب می رسد. با توجه به اینکه امکان جمع آوری اطلاعات قیمت واحد کالا از خانوار امکان پذیر نمی باشد و ممکن است خانوار دقت لازم در ارائه اطلاعات را نداشته باشد، جمع آوری قیمت از کارگاههای خرده فروشی انجام می شود. روش آمارگیری در این طرح به صورت نمونه گیری دو مرحله ای است. در مرحله اول شهر یا آبادی نمونه انتخاب می شود و در مرحله دوم فهرست کارگاههای شهر یا آبادی نمونه تعیین و بر حسب الزامات طرح فنی نمونه گیری از جمله واریانس تغییرات قیمت، تعدادی کارگاه نمونه انتخاب شده و جهت تکمیل پرسشنامه های قیمت به آنها مراجعه می شود.

مناطق شهری و آبادیها، بر اساس آخرین چارچوبهای موجود بهنگام می شود. بعد از تعیین مناطق شهری و آبادی های جدید فهرست برداری برای انتخاب منابع اطلاع جدید به انجام می رسد. منابع اطلاع به گونه ای انتخاب می شوند که دارای ویژگی های زیر باشند:

- مسئول کارگاه تمایل به همکاری داشته باشد.
 - کارگاه درمورد فعالیتی که انجام می دهد دارای سابقه بوده و احتمال تغییر فعالیت آن کم باشد.
 - کارگاه دارای حجم فروش بالایی بوده و مراجعه خانوارها به آن زیاد باشد.
 - تعداد اقلام قابل قیمت گیری از کارگاه با توجه به نوع فعالیت آنها زیاد باشد.
 - پراکندگی کارگاههای منتخب برای هر یک از فعالیتها باید بصورتی باشد تا تمام منطقه آماری مورد نظر را پوشش دهد.
- در این طرح قیمت قلم اجاره بها با مراجعه مستقیم به خانوارها در سراسر کشور، اخذ می گردد. بعد از فهرست کردن خانوارهای هر بلوک، خانوارهای اجاره نشین مشخص شده و به صورت ماهانه به آنها مراجعه می شود. لازم به ذکر است در صورتی که خانوار به دلیل تبدیل مالکیت و یا هر دلیل دیگر قادر به پاسخگویی نباشد به خانوار جایگزین مراجعه می شود به نحوی که تعداد خانوارهای پاسخگو همواره ثابت باقی بماند.

در فرایند تغییر سال پایه به ۱۳۹۵، پوشش جغرافیایی که همانا گستردگی جغرافیایی اجرای طرح آمارگیری از قیمت است، در سطح کل کشور (مناطق روستایی و مناطق شهری) می باشد. به عبارتی برای محاسبه شاخص قیمت کل خانوارهای کشور به تعداد ۳۵۷ منطقه شهری و ۶۲۶ آبادی در ۳۱ استان مراجعه و قیمت اقلام به صورت ماهانه جمع آوری می شود.

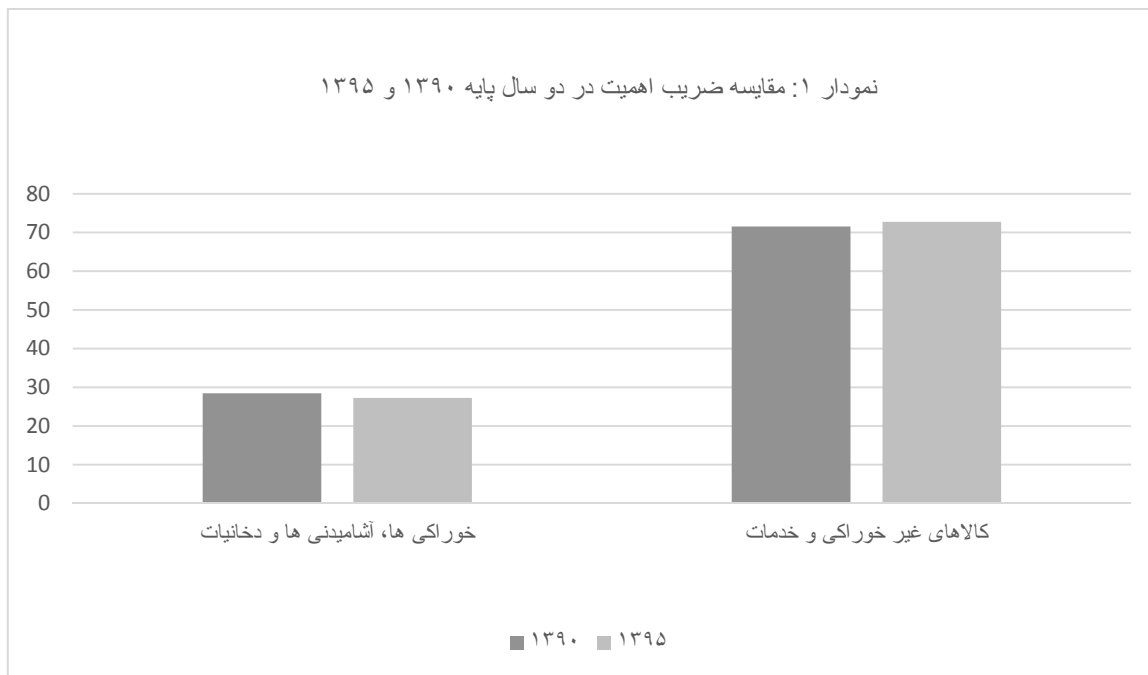
خلاصه وضعیت تغییر اقلام و مناطق جغرافیایی در جدول زیر نشان داده شده است:

جدول ۱: مقایسه اطلاعات شاخص قیمت مصرف کننده در دو سال پایه ۱۳۹۰ و ۱۳۹۵

سال ۱۳۹۵			سال ۱۳۹۰			
مناطق شهری (آبادی)	تعداد اقلام نهایی	تعداد اقلام اضافه شده	تعداد اقلام حذف شده	مناطق شهری (آبادی)	تعداد اقلام	
۳۵۷ منطقه شهری	۴۵۵	۳۰	۲۶	۲۹۳ منطقه شهری	۴۵۱	خانوارهای شهری
۶۲۶ آبادی	۳۰۵	۴۷	۲۱	۵۸۳ آبادی	۲۷۹	خانوارهای روستایی

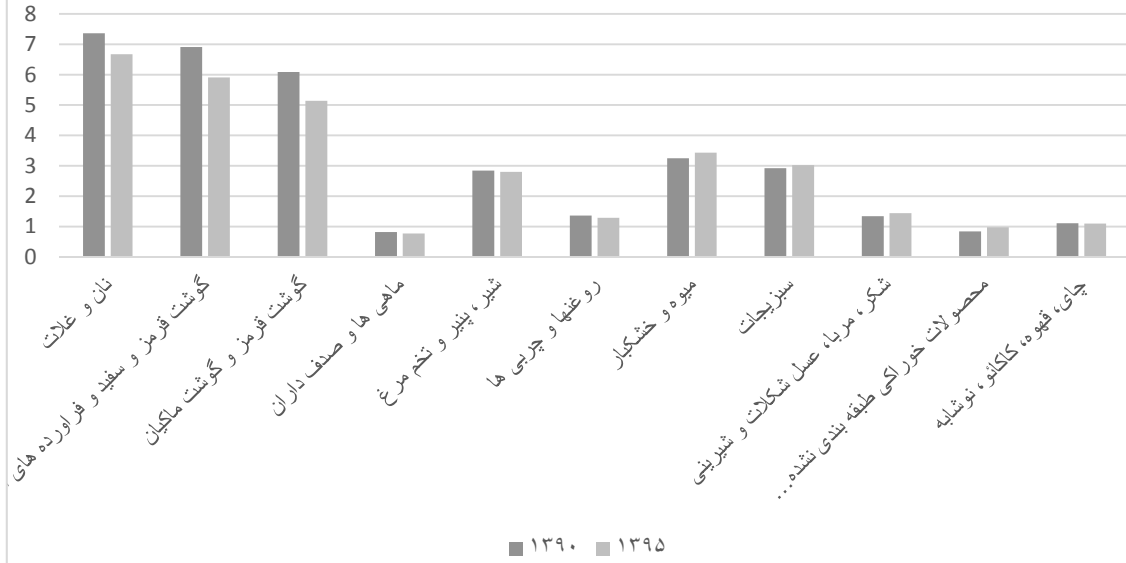
لازم به ذکر است شاخص قیمت مصرف کننده خانوارهای کل کشور برای ۴۷۵ قلم در سطح کل مناطق شهری و روستایی محاسبه می شود.

بعد از بهنگام نمودن اقلام، ضریب اهمیت اقلام و گروههای کالایی بر اساس نتایج طرح هزینه درآمد خانوار در سال ۱۳۹۵ بهنگام شد. در این مرحله وزن اقلامی که در سبد مورد قیمت گیری وجود ندارند به اقلام موجود بر اساس طرح کالاشناسی و مطالعه روند تغییرات سبد مصرفی خانوارها منتسب می شوند. نتایج مقایسه ای ضریب اهمیت گروههای اصلی برای خانوارهای کل کشور در دو سال پایه ۱۳۹۰ و ۱۳۹۵ به صورت زیر می باشد:

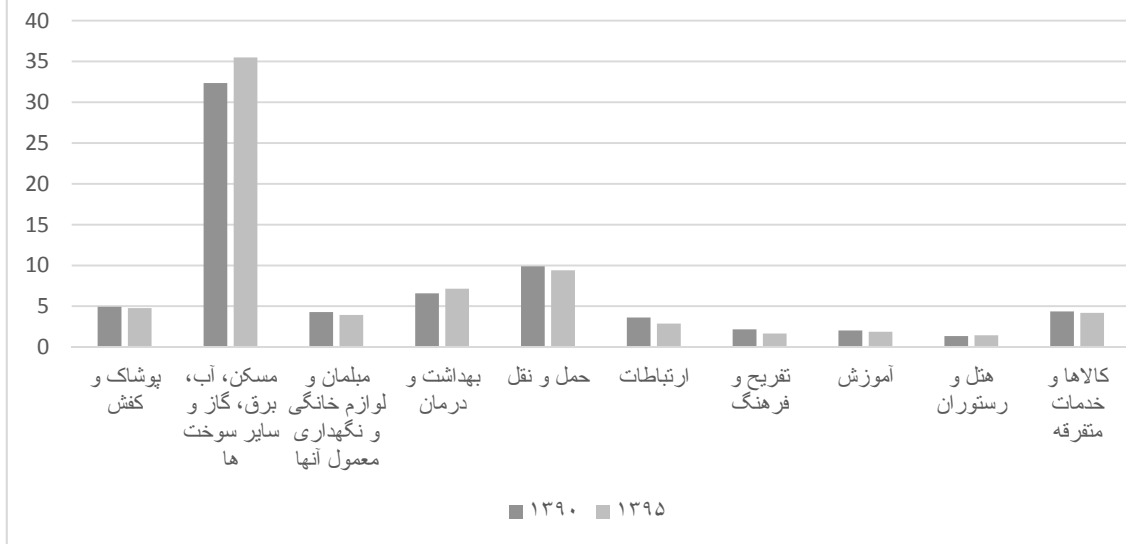

مشاهده می شود که ضریب اهمیت خوراکی ها و آشامیدنیها از ۲۸٫۴۶ با کاهش اندکی بالغ بر ۲۷٫۲۴ و ضریب اهمیت کالاهای غیر خوراکی و خدمات از ۷۱٫۵۴ با افزایش اندکی به ۷۲٫۷۶ رسیده است. نتایج تفصیلی در هر گروه به شرح نمودارها و جدول شماره (۲) می باشد:

نمودار ۲: ضریب اهمیت گروه های کالایی خوراکی ۱۳۹۵ و ۱۳۹۰

نمودار ۳: ضریب اهمیت گروه های غیر خوراکی و خدمات ۱۳۹۵ و ۱۳۹۰

سال پایه ۱۳۹۵	سال پایه ۱۳۹۰	شرح
۱۰۰,۰۰	۱۰۰,۰۰	شاخص کل
۲۷,۲۴	۲۸,۴۶	خوراکی‌ها، آشامیدنی‌ها و دخانیات
۲۶,۶۴	۲۷,۹۳	۱- خوراکی‌ها و آشامیدنی‌ها
۲۵,۵۵	۲۶,۸۲	خوراکیها
۶,۶۷	۷,۳۶	نان و غلات
۵,۹۱	۶,۹۱	گوشت قرمز و سفید و فرآورده های آنها
۵,۱۴	۶,۰۹	گوشت قرمز و گوشت ماکیان
۰,۷۷	۰,۸۲	ماهی ها و صدف داران
۲,۸۰	۲,۸۴	شیر، پنیر و تخم مرغ
۱,۲۹	۱,۳۶	روغن‌ها و چربیها
۳,۴۳	۳,۲۵	میوه و خشکبار
۳,۰۲	۲,۹۲	سبزیجات (سبزی‌ها و حبوبات)
۱,۴۴	۱,۳۴	شکر، مربا، عسل ، شکلات و شیرینی(قند و شکر و شیرینی‌ها)
۰,۹۸	۰,۸۴	محصولات خوراکی طبقه بندی نشده در جای دیگر
۱,۱۰	۱,۱۱	چای، قهوه، کاکائو، نوشابه و آب میوه (نوشابه های غیر الکلی)
۰,۵۹	۰,۵۳	۲- دخانیات
۷۲,۷۶	۷۱,۵۴	کالاهای غیر خوراکی و خدمات
۴,۷۸	۴,۹۲	۳- پوشاک و کفش
۳۵,۵۰	۳۲,۳۶	۴- مسکن ، آب ، برق ، گاز و سایر سوخت‌ها
۳۱,۱۲	۲۷,۰۹	مسکن
۳۰,۷۲	۲۶,۳۴	اجاره
۰,۴۱	۰,۷۵	خدمات نگهداری و تعمیر واحد مسکونی (خدمت)
۴,۳۸	۵,۵۷	آب ، برق و سوخت
۳,۹۳	۴,۲۹	۵- مبلمان و لوازم خانگی و نگهداری معمول آنها
۷,۱۴	۶,۵۸	۶- بهداشت و درمان
۹,۴۱	۹,۸۹	۷- حمل و نقل
۲,۸۷	۳,۶۱	۸- ارتباطات
۱,۶۵	۲,۱۶	۹- تفریح و فرهنگ
۱,۸۶	۲,۰۲	۱۰- آموزش
۱,۴۴	۱,۳۴	۱۱- هتل و رستوران
۴,۱۸	۴,۳۷	۱۲- کالاها و خدمات متفرقه
۵۰,۸۷	۵۲,۴۷	کالاها
۴۹,۱۳	۴۷,۵۳	خدمات
۶۹,۲۸	۷۳,۶۶	شاخص کل* (بدون اجاره)

بعد از تعیین اقلام و وزنهای جدید محاسبه شاخص قیمت بر اساس سال پایه ۱۳۹۵ انجام می شود. لازم به ذکر است که شاخص های قیمت دوره های زمانی قبل از فروردین ۱۳۹۵ بر اساس شاخص سال ۱۳۹۵ که برابر عدد ۱۰۰ است تعدیل می شود و با توجه به اینکه همه این شاخص ها به یک نسبت تغییر می کنند درصد تغییرات (نرخ تورم های ماهانه، نقطه ای و سالانه) بدون تغییر باقی می ماند. ولی برای بازه زمانی فروردین ۱۳۹۵ تا آبان ۱۳۹۶ دو شاخص قیمت با دو سال پایه متفاوت (سبد کالاها و وزنهای متفاوت) وجود دارد بنابراین نرخ تورم دو سال پایه هم متفاوت خواهد بود و انتظار می رود که نرخ تورم سال پایه جدید کاهش یابد.

در شرایط تورمی، شاخص لاسپیرز تورم کالاها و خدمات را بیشتر از حد نشان می دهد. با توجه به تغییر سهم نسبی اقلام در سبد خانوار طی زمان، در صورتیکه قیمت کالایی افزایش یابد، تصمیم عقلایی خانوار بعنوان یک واحد اقتصادی، کاهش میزان تقاضای آن کالا با در نظر گرفتن سهم مصرف آن کالا از بودجه خانوار، می باشد. که این مسئله با توجه به ثابت بودن مقدار تا قبل از تغییر سال پایه منجر به برآورد بیش از اندازه شاخص مذکور می شود. با اصلاح سبد بر اساس الگوی مصرف خانوار، اثرگذاری این قلم در تهیه شاخص سال جدید کمتر می شود و محاسبه عدد شاخص، عدد کمتری را نشان می دهد.

به طور کلی عوامل زیر روی رفتار عقلایی مصرف کننده تأثیر می گذارند:

- تغییر رفتار مصرف کنندگان در مقابل تغییر قیمت های نسبی:

با افزایش شدید قیمت ها (قیمت های نسبی بالا) خانوارها سعی می کنند کالاهایی را که افزایش قیمت کمتری داشته اند را

جایگزین کالاهای گرانتر کنند. (اثر جانشینی)

- وجود کالاهای (اقلام) جدید:

ورود کالاهای جدید سبب انتقال تقاضای مصرف کننده به این کالاها و در نتیجه تغییر سبد مصرفی می شود.

- تغییر کیفیت کالاها:

با ورود کالاهای با کیفیت تر خانوارها این کالاها را جایگزین کالاهای مصرفی قدیمی تر در سبد سال پایه می کنند.

نتایج شاخص قیمت مصرف کننده بر اساس سال پایه ۱۳۹۵

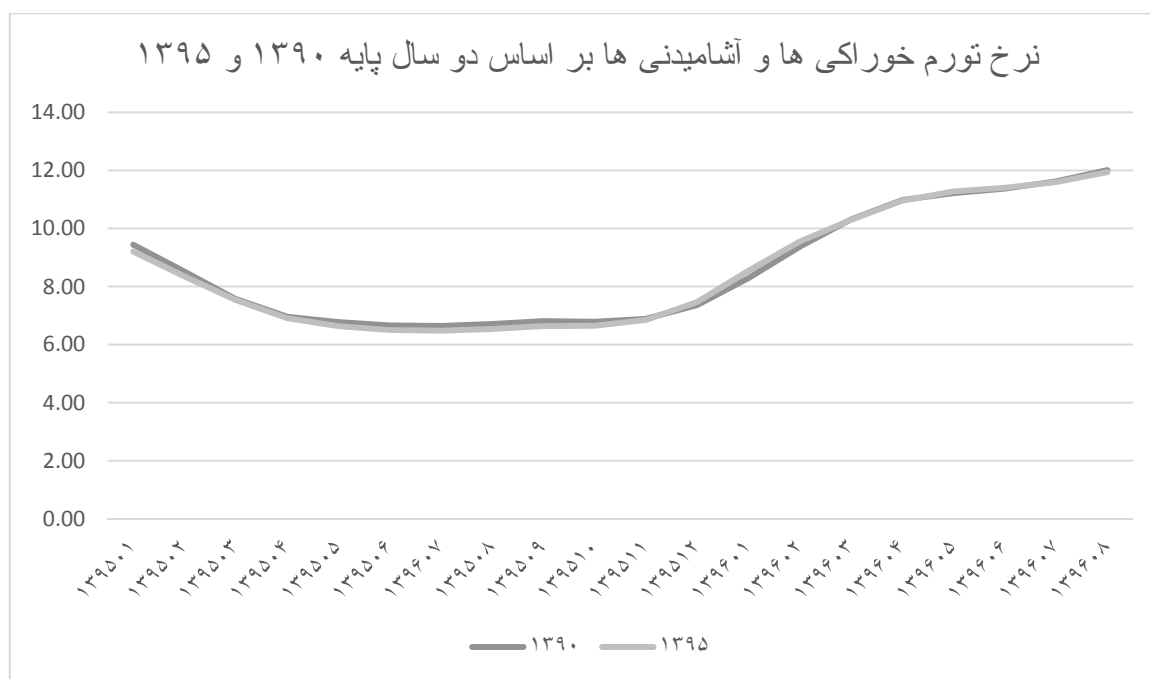
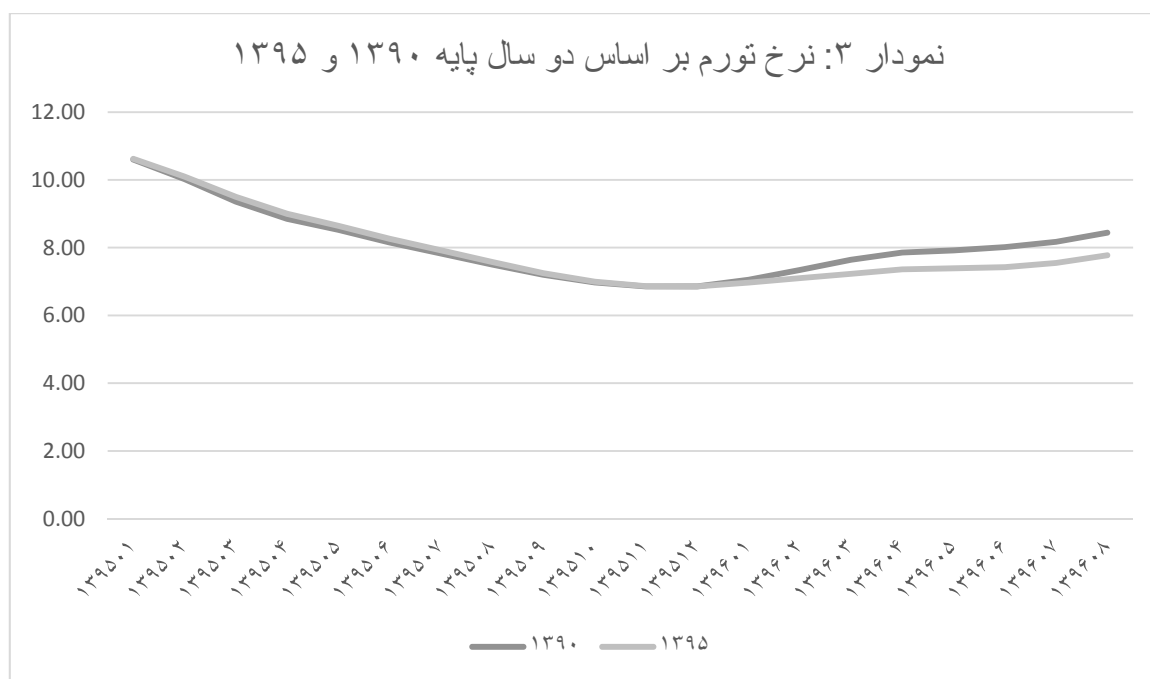
بعد از انجام همه مراحل فوق شاخص قیمت و نرخ تورم بر اساس سبد و وزنهای جدید محاسبه می شود که نتایج مقایسه ای نرخ

تورم از ابتدای سال ۱۳۹۵ تا کنون بر اساس دو سال پایه به صورت جدول (۳) و نمودار (۱) می باشد:

جدول ۳: نرخ تورم کل بر اساس دو سال پایه ۱۳۹۰ و ۱۳۹۵

تورم بر اساس سال پایه ۱۳۹۵			تورم بر اساس سال پایه ۱۳۹۰			دوره زمانی
کالاهای غیر خوراکی و خدمات	خوراکی ها، آشامیدنی ها و دخانیات	کل	کالاهای غیر خوراکی و خدمات	خوراکی ها، آشامیدنی ها و دخانیات	کل	
۱۱,۳۰	۹,۲۰	۱۰,۶۲	۱۱,۲۵	۹,۴۴	۱۰,۶۰	فروردین ۱۳۹۵
۱۰,۹۲	۸,۳۵	۱۰,۱۰	۱۰,۸۲	۸,۵۱	۱۰,۰۲	اردیبهشت ۱۳۹۵
۱۰,۴۲	۷,۵۳	۹,۵۰	۱۰,۲۸	۷,۵۷	۹,۳۶	خرداد ۱۳۹۵
۹,۹۸	۶,۹۱	۹,۰۰	۹,۸۰	۶,۹۶	۸,۸۵	تیر ۱۳۹۵
۹,۵۸	۶,۶۴	۸,۶۵	۹,۴۰	۶,۷۸	۸,۵۳	مرداد ۱۳۹۵
۹,۰۸	۶,۵۰	۸,۲۶	۸,۸۸	۶,۶۶	۸,۱۵	شهریور ۱۳۹۵
۸,۵۷	۶,۴۷	۷,۹۲	۸,۴۰	۶,۶۴	۷,۸۳	مهر ۱۳۹۵
۸,۰۱	۶,۵۴	۷,۵۸	۷,۸۷	۶,۷۱	۷,۵۰	آبان ۱۳۹۵
۷,۴۷	۶,۶۳	۷,۲۵	۷,۳۶	۶,۸۱	۷,۲۰	دی ۱۳۹۵
۷,۱۰	۶,۶۵	۷,۰۰	۷,۰۳	۶,۷۸	۶,۹۷	بهمن ۱۳۹۵
۶,۸۲	۶,۸۵	۶,۸۶	۶,۷۹	۶,۸۹	۶,۸۵	اسفند ۱۳۹۵
۶,۵۶	۷,۴۷	۶,۸۶	۶,۵۶	۷,۳۶	۶,۸۶	فروردین ۱۳۹۶
۶,۳۰	۸,۵۴	۶,۹۷	۶,۴۱	۸,۲۹	۷,۰۵	اردیبهشت ۱۳۹۶
۶,۱۱	۹,۵۵	۷,۱۰	۶,۳۳	۹,۳۷	۷,۳۴	خرداد ۱۳۹۶
۶,۰۰	۱۰,۲۹	۷,۲۳	۶,۳۴	۱۰,۳۱	۷,۶۴	تیر ۱۳۹۶
۵,۹۴	۱۰,۹۶	۷,۳۶	۶,۳۵	۱۰,۹۸	۷,۸۶	مرداد ۱۳۹۶
۵,۸۶	۱۱,۲۸	۷,۳۹	۶,۳۴	۱۱,۲۲	۷,۹۲	شهریور ۱۳۹۶
۵,۸۷	۱۱,۴۰	۷,۴۲	۶,۴۲	۱۱,۳۷	۸,۰۱	مهر ۱۳۹۶
۵,۹۹	۱۱,۵۹	۷,۵۵	۶,۵۴	۱۱,۶۲	۸,۱۷	آبان ۱۳۹۶
۶,۲۰	۱۱,۹۴	۷,۷۸	۶,۷۶	۱۲,۰۱	۸,۴۴	آذر ۱۳۹۶

مقایسه روند نرخ تورم دو سال پایه برای کالاهای خوراکی و غیر خوراکی نشان می دهد که نرخ تورم خوراکی ها و آشامیدنیها از ابتدای سال ۱۳۹۵ تا آبان ۱۳۹۶ بر اساس دو سال پایه تغییر چندانی نکرده و تقریباً یکسان است اما برای کالاهای غیر خوراکی و خدمات در سال پایه ۱۳۹۵ نسبت به سال پایه ۱۳۹۰ کاهش یافته است. این موضوع به این معنی است جانشینی کالاها در گروههای کالایی خوراکی کمتر از گروههای کالایی غیر خوراکی و خدمات می باشد.

نرخ تورم کالاهای غیرخوراکی و خدمات بر اساس دو سال پایه ۱۳۹۰ و ۱۳۹۵

